

Schrijfwijzer OPP

Inleiding

Binnen de kaders van Passend Onderwijs is het werken met het OPP een onderdeel van de beoogde ondersteuningsstructuur. Iedere school beschrijft in haar School Ondersteuningsprofiel (SOP) en/of schoolgids welk aanbod er in de basis- en extra ondersteuning valt.

De meeste leerlingen ontwikkelen zich binnen de basisondersteuning met bijbehorend differentiatieaanbod.

Als de basisondersteuning van de school ontoereikend is en er extra ondersteuning nodig is in de vorm van, op de individuele leerling toegespitste, interventies en als het perspectief verandert, dan is een OPP noodzakelijk en verplicht.

Wanneer deze interventies het gewenste effect hebben en het lukt om het maatwerkprogramma voor de leerling te blijven aanbieden, dan kan deze leerling met zijn extra onderwijs ondersteuningsbehoeften op de basisschool blijven. Het OPP is dan een middel om de basisondersteuning, de context op de basisschool te verbreden en heroverwegen. Een gewenste ontwikkeling richting inclusief onderwijs. Echter, wanneer de interventies onvoldoende effect hebben of wanneer de inspanningen om de ondersteuningsvragen het hoofd te bieden te complex worden en het kind uiteindelijk niet langer passend onderwijs geboden kan worden, dan is een verwijzing naar een meer gespecialiseerde setting het logische vervolg. Daartoe dient een proces tot de aanvraag van een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) te worden doorlopen. Daarbij is het OPP een belangrijk document. Met name in de toetsing van het effect van ingezette interventies en de resultaten, om daarmee de juiste ondersteuningsbehoefte van een leerling te duiden en om te komen tot de afgifte van het juiste type TLV en organiseren van een passend vervolg.

Een OPP is tevens een wettelijk document voor alle leerlingen in het SBAO en SO.

Deel 1: beschrijvend deel

Aanleiding voor het opstellen van het OPP

Voor leerlingen voor wie de basisondersteuning niet voldoende blijkt en extra interventies nodig zijn is een OPP noodzakelijk. Het gaat hier om een ontwikkelperspectiefplan, dus niet alleen om het volgen van de ontwikkeling, maar om het planmatig extra stimuleren van de ontwikkeling. In het OPP wordt beschreven wat specifiek voor deze leerling geldt.

Beschrijf onder dit kopje wat maakt dat er twijfels zijn of de basisondersteuning in de huidige onderwijssetting niet het meest kansrijke perspectief biedt.

Onderzoeksgegevens (indien aanwezig)

Beschrijf hier welke aanvullende relevante informatie voorgekomen is vanuit actueel onderzoek. In een aantal situaties levert een intelligentie-onderzoek belangrijke informatie op in de duiding van de onderwijsbehoefte van een kind.

Bij overig onderzoek kan worden gedacht aan diagnostiek van andere aspecten (dan cognitieve) van de ontwikkeling: sociaal-emotioneel, neuropsychologisch, taal, motoriek e.d.

Beschermende en belemmerende factoren en onderwijsbehoeften

Noem bij beschermende factoren concrete kenmerken, eigenschappen of omstandigheden die kunnen helpen, compenseren, de sterke kanten.

Noem bij belemmerende factoren concrete kenmerken, eigenschappen of omstandigheden die juist niet helpend zijn, de minder ontwikkelde kanten waar een verbetering in gewenst is.

De beschermende en belemmerende factoren maken dat de leerling specifieke onderwijsbehoeften heeft om tot leerontwikkeling te komen. Een leerkracht die..., medeleerlingen die..., ouders die....

Integratief beeld

Vat hier alle factoren samen en formuleer een hypothese die een mogelijke verklaring geeft voor de ontwikkeling van de leerling. Duidt hier wat maakt dat het (nog) niet zo goed lukt met deze leerling op school.

Voorbeeld; X is een 6-jarige jongen uit groep 3 van het basisonderwijs. Er is sprake van cognitieve capaciteiten op benedengemiddeld niveau te nadele van het werkgeheugen en de verwerkingssnelheid. Deze bevinden zich op laag niveau. Hierdoor wordt X belemmerd in het reguleren van zijn taakhouding en zelfstandigheid en heeft hij een leerkracht nodig die regelmatig langskomt om het werkproces te checken.

Strategiebepaling

Beschrijf welk(e) aandachtsgebied(en) om actie vragen. Deze aandachtsgebieden of domeinen zullen in het handelingsdeel nader worden uitgewerkt, met specifieke doelen en middelen. Beschrijf de stappen die je neemt om het vooraf bepaalde doel te bereiken, binnen welke termijn en welke partijen hierbij betrokken worden. Schets vooraf verschillende scenario's. Benoem ook het scenario waarin de doelen niet of slechts deels worden bereikt en de leerling niet langer passend onderwijs geboden kan worden in de huidige setting. Een meer gespecialiseerde setting is dan nodig. De strategiebepaling is de onderlegger voor het gesprek met ouders. Ouders dienen volledig meegenomen te worden in het proces.

Uitstroomprofiel en onderbouwing

Met de didactische gegevens, opgehaald in de halfjaarlijkse meting vanaf groep 3, kan vanaf groep 6 een inschatting worden gemaakt van de uitstroombestemming V(S)O.

Schrijfwijzer OPP

Deel 2: handelingsdeel

Let op:

Wettelijk gezien kan een handelingsdeel pas gestart worden nadat ouders schriftelijke toestemming hebben gegeven.

Fase 1/ 2 of 3, periode: van ... tot ....

Elke fase beslaat zo'n 6 tot 8 weken. Lang genoeg om te zien of een interventie effect heeft en kort genoeg om na een redelijke termijn doelen en middelen aan te kunnen passen.

Domein

Zorg ervoor dat de domeinen, benoemd in de strategiebepaling, terugkomen in het handelingsdeel. Laat de andere domeinen leeg.

Beginsituatie

Noteer hier zo concreet mogelijk wat de leerling al kan of weet (wat er al lukt) voordat er interventies zijn ingezet en onder welke voorwaarden. Het gaat hier om een startpunt, een 'nulmeting'.

Doel

Stel doelen voor de periode van 6 tot 8 weken. Wees zo specifiek mogelijk en beschrijf de doelen in concreet waarneembaar- meetbaar gedrag bv. 'Aan het eind van de periode werkt leerling X 5 minuten zelfstandig aan de rekentaak'.

Middelen

Noem hier de interventies die worden ingezet om het doel te bereiken. Het gaat hier om extra ondersteuning die náást de differentiatie vanuit de basisondersteuning van de school wordt aangeboden.

Organisatie

Beschrijf hier hoe, vanuit de ondersteuningsstructuur van de school, de inzet van middelen (mankracht/ materiaal) wordt gefaciliteerd.

Evaluatie

Beschrijf de domeinen waarop de interventies zijn gepleegd. Benoem van elk doel in hoeverre het is behaald en welke interventies succesvol zijn gebleken. De mate waarin een doel is behaald bepaalt de beginsituatie voor de eventuele volgende fase.

Betekenis voor het vervolg, besluit

Beschrijf hier volgens welk scenario het traject verloopt. Als na één fase (periode van 6-8 weken) niet alle doelen volledig zijn behaald volgt er een tweede en mogelijk derde fase. Hier dient echter niet rigide mee te worden omgegaan. In sommige gevallen blijkt bijvoorbeeld door onderzoek of door veranderende omstandigheden na de eerste fase al dat de kijk op de onderwijsbehoeften van de leerling zodanig moet worden bijgesteld dat er meteen verdergaande besluiten moeten worden genomen. In zo'n geval is fase 1 ook meteen de eindfase en moet er worden opgeschaald naar een meer specialistische vorm van onderwijs. Andersom kan na één fase ook blijken dat de extra ondersteuning niet meer nodig is en heeft de leerling voor het vervolg voldoende aan de basisondersteuning. Ook na 3 fasen kan worden besloten om de leerling met extra ondersteuning op school te houden. Beschrijf dan welke maatwerkafspraken er met de ouders worden gemaakt en maak een vervolgplan dat periodiek, bijvoorbeeld 2 keer per jaar met ouders wordt besproken.